

DŽEJMS S. A. KORI

PEPEO VAVILONA

ŠESTA KNJIGA PROSTRANSTVA

Preveo
Goran Skrobonja

■ Laguna ■

Naslov originala

James A. S. Corey
BABYLON'S ASHES

Copyright © 2016 by Daniel Abraham and Ty Franck
All rights reserved.

Translation copyright © 2018 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Metu, Hali i Kenu, koje niko ne pominje,
a sve je moguće upravo zahvaljujući njima*

Sadržaj

Prolog: Namono	9
Prvo poglavlje: Pa	19
Drugo poglavlje: Filip	30
Treće poglavlje: Holden	40
Četvrto poglavlje: Salis.	51
Peto poglavlje: Pa.	62
Šesto poglavlje: Holden	72
Sedmo poglavlje: Klarisa	83
Osmo poglavlje: Dos.	93
Deveto poglavlje: Holden	103
Deseto poglavlje: Avasarala	113
Jedanaesto poglavlje: Pa	123
Dvanaesto poglavlje: Holden	134
Trinaesto poglavlje: Praks	145
Četrnaesto poglavlje: Filip.	155
Petnaesto poglavlje: Pa.	165
Šesnaesto poglavlje: Aleks	176
Sedamnaesto poglavlje: Holden.	187
Osamnaesto poglavlje: Filip.	197
Devetnaesto poglavlje: Pa	207
Dvadeseto poglavlje: Naomi	218
Dvadeset prvo poglavlje: Jakulski.	228

Dvadeseto drugo poglavlje: Holden	238
Dvadeset treće poglavlje: Pa.	249
Dvadeset četvrto poglavlje: Praks.	260
Dvadeset peto poglavlje: Fred.	270
Dvadeset šesto poglavlje: Filip	280
Dvadeset sedmo poglavlje: Bobi	290
Dvadeset osmo poglavlje: Holden	301
Dvadeset deveto poglavlje: Avasarala	311
Trideseto poglavlje: Filip.	322
Trideset prvo poglavlje: Pa	332
Trideset drugo poglavlje: Vanderkaust.	343
Trideset treće poglavlje: Holden	353
Trideset četvrto poglavlje: Dos	363
Trideset peto poglavlje: Ejmos	374
Trideset šesto poglavlje: Filip	384
Trideset sedmo poglavlje: Aleks	394
Trideset osmo poglavlje: Avasarala	404
Trideset deveto poglavlje: Naomi.	415
Četrdeseto poglavlje: Praks	425
Četrdeset prvo poglavlje: Pa.	435
Četrdeset drugo poglavlje: Marko	446
Četrdeset treće poglavlje: Holden	457
Četrdeset četvrto poglavlje: Robertsova	467
Četrdeset peto poglavlje: Bobi	477
Četrdeset šesto poglavlje: Holden	488
Četrdeset sedmo poglavlje: Filip	499
Četrdeset osmo poglavlje: Pa	509
Četrdeset deveto poglavlje: Naomi	519
Pedeseto poglavlje: Holden	529
Pedeset prvo poglavlje: Marko	539
Pedeset drugo poglavlje: Pa	547
Pedeset treće poglavlje: Naomi	558
Epilog: Ana	569
Izjave zahvalnosti.	579

Prolog: Namono

Meteori su pali pre tri meseca, i Namono je na nebu ponovo mogla da vidi malo plavetnila. Udar kod Laguata – prvi od tri udara koji su razorili svet – bacio je toliko Sahare u vazduh da ona nedeljama nije videla ni mesec ni zvezde. Čak se i rumeni disk sunca s mukom probijao kroz prljave oblake. Pepeo i pesak pljuštali su po široj oblasti Abudže sve dok se nisu nagomilali u nanosima, obojivši njen grad u žućkastosivu, u boju neba. Još dok je pomagala ekipama dobrovoljaca da raščišćavaju krš i pomažu povređenima, shvatila je da žestoki kašalj i crni šlajm koji je pljuvala potiču od udisanja mrtvih.

Tri i po hiljade kilometara prostiralo se između kratera gde je nekada bio Laguata i Abudže. Udarni talas je svejedno razneo prozore i poobarao zgrade. Dve stotine mrtvih u gradu, javljeno je u vestima, četiri hiljade povređenih. Medicinske klinike bile su preplavljene. Ako niste neposredno ugroženi, molimo ostanite kod kuće.

Elektroenergetska mreža je brzo propala. Nije bilo sunca za solarne panele, a peskom zasićeni vazduh prljao je vetroelektrane brže nego što su ekipe stizale da ih čiste. Dok su dovezli fuzioni reaktor iz fabrika u Kinšasi, polovina grada provela je

petnaest dana u mraku. Pošto su kuće sa hidroponicima, bolnice i državne zgrade imale prednost, i dalje je češće bilo nestašica nego što je snabdevanje strujom funkcionisalo. Pristup mreži preko ručnih terminala bio je neredovan i nepouzdan. Ponekad su bili odsečeni od sveta i danima zaredom. To se dalo i očekivati, govorila je sebi, kao da je išta od svega toga moglo da se predvidi.

A opet, posle tri meseca, pojavio se procep na ogromnom, skramom presvučenom nebu. Dok je crveno sunce klizilo prema zapadu, gradska svetla Meseca pojavila su se na istoku, dragulji na plavoj podlozi. Da, bila je ona nejasna, zaprljana, nepotpuna, ali je bila plava. Nono se tešila time dok je koračala.

Međunarodna oblast bila je tu odnedavno, istorijski govoreći. Malo je građevina bilo starijih od stotinu godina. Sklonost pretходne generacije prema širokim saobraćajnicama između uskih vijugavih ulica i zakrivljenih kvaziorganskih arhitektonskih formi obeležila je okolne četvrti. Stena Zuma stajala je iznad svega toga kao stalni orijentir. Pepeo i prašina su mogli da zaprljaju kamen, ali ne i da ga promene. Nono je ovde bila rođena. Tu je odrasla, i tu je dovela svoju malu porodicu po završetku svih pustolovina. Bio je to dom za njenu lagodnu penziju.

Iskašljala je gorki smeh, a onda samo nastavila da kašlje.

Centar za pružanje pomoći bio je kombi parkiran na ivici javnog parka. Sa strane je imao trolisni simbol, logo farme hidroponika. Ne UN, čak ni osnovne uprave. Nivoi birokratije bili su istanjeni pod pritiskom situacije. Znala je da bi trebalo da bude zahvalna. Do nekih mesta ovakav kombi uopšte nije dolazio.

Nataloženi pepeo i prašina napravili su pokoricu preko blagih padina bregova gde se nekada nalazila trava. Tu i tamo, nazubljene pukotine i jaruge nalik na ogromne zmijske tragove pokazivale su gde su deca svejedno pokušavala da se igraju, ali tamo se sada niko nije klizao. Samo se formirao red. Zauzela

je mesto u njemu. Ostali koji su čekali s njom zurili su jednako prazno. Šok, iscrpljenost i glad. I žeđ.

U međunarodnoj oblasti bile su velike norveške i vijetnamske enklave, ali bez obzira na boju kože ili teksturu kose, pepeo i jad stvorili su jedno isto pleme od svih njih.

Bočna strana kombija kliznula je u stranu i otvorila se, a red se pomerio napred u iščekivanju. Sledovanja za sledeću nedelju, koliko god oskudna bila. Nono oseti da je malčice probada stid dok se primicala. Ceo život je tu provela a da joj niti jednom nije zatrebalo osnovno izdržavanje. Ona se starala o drugima, nije bila neko kome je trebala pomoć. Ali pomoć joj je sada i te kako trebala.

Stigla je na čelo. Već je viđala muškarca koji je delio pakete. Lice mu je bilo široko, smeđe i prošarano crnim pegama. Upitao ju je za adresu, i ona mu je rekla gde stanuje. Posle trenutka petljanja, pružio joj je beli plastični paket uvežbano efikasno kao automat, i ona ga je uzela. Bio je strašno lak. Pogledao ju je u oči tek kada se nije odmakla.

„Imam ženu“, reče Namono. „I kćerku.“

Blesak čistog besa sinu mu u očima, oštar kao šamar. „Ako umeju da nateraju ovas da brže raste ili prizovu pirinač niotkuda, onda ih pošalji kod nas. U suprotnom, zadržavaš nas.“

Ona oseti da joj suze naviru u oči, peku ih.

„Jedan paket po domaćinstvu“, odbrusi muškarac. „Hajde sad.“

„Ali...“

„Odlazi!“, povika on, puckajući prstima pred njom. „Ima ljudi iza tebe.“

Ona uzmaknu i začu kako on mrmlja nešto skaredno na njen račun dok je odlazila. Suze joj nisu bile obilne. Jedva ih je bilo dovoljno da ih obriše. Samo što su je toliko pekle.

Stavila je paket ispod miške čim su joj se oči dovoljno oporavile da može da gleda, pognula glavu i krenula kući. Nije smela

da se zadržava. Bilo je drugih očajnijih ili manje principijelnih od nje koji su čekali na ćoškovima i u ulazima kako bi ugrabili priliku da od neopreznih ukradu hranu i filtere za vodu. Ako ne bude hodala odlučno, možda će greškom u njoj videti žrtvu. Nekoliko ulica, njen izgladneli i iscrpljeni um zabavljao se fantazijama o odbijanju lopova. Kao da je katarza nasilja mogla nekako da joj donese mir.

Kada je krenula iz njihovog stana, obećala je Ani da će svratiti do Starog Đina na putu do kuće i uveriti se da će starac otići do kombija za raspodelu pomoći. Ali kada je došla do ugla, nastavila je pravo. Umor joj je već isisavao srž iz kostiju, a mogućnost da pridržava starca i vraća se s njim kroz red bila je za nju previše teška. Reći će da je zaboravila. I biće to gotovo istina.

Na krivini koja je vodila od široke avenije u stambenu slepu ulicu gde je bio njen dom, ustanovila je da su se nasilne fantazije u njenoj glavi promenile. Više nije zamišljala da mlati lopove sve dok ne kažu kako im je žao i ne zamole je za oprostaj, već da to radi pegavom muškarcu koji je delio pomoć. *Ako umeju da nateraju ovas da brže raste.* Šta je to uopšte trebalo da znači? Je li to bila njegova šala na račun toga da bi njihova tela upotrebio kao đubrivo? Zar se usudio da zapreti njenoj porodici? Dođavola, šta je on to umislio o sebi?

Ne, reče glas u njenoj glavi, jasno kao da je Ana bila tu da izgovori reči. Ne, on je bio ljut zato što je želeo da pruži više pomoći, a nije to mogao. Saznanje da sve što možeš da daš nije dovoljno samo je po sebi teret. To je sve. Oprosti mu.

Namono je znala da bi trebalo, ali nije to uradila.

Kuća im je bila mala. Pet-šest prostorija zbijenih kao kada dete stiska pregršt vlažnog peska u ruci. Ništa nije bilo do kraja poravnato; nijedan ćošak nije bio savršeni pravi ugao. Zato je njihov dom izgledao kao nešto prirodno – pećina ili jama – pre nego kao nešto sagrađeno. Zastala je pre nego što će otvoriti

vrata, u pokušaju da razbistri misli. Sunce na zalasku spustilo se iza stene Zuma, a pesak i dim u vazduhu videli su se tamo gde su se široki zraci svetla pružali kraj nje. Izgledalo je to kao da stena ima oreol. A na sve tamnijem nebu, svetla tačkica. Venera. Večeras možda bude i zvezda. Ona se uhvati za tu pomisao kao za čamac za spasavanje na moru. Možda bude zvezda.

Unutra, kuća je bila čista. Tepisi su bili istreseni, podovi od opeke pometeni. Vazduh je mirisao na jorgovan zahvaljujući malom osveživaču prostorija koji im je doneo jedan Anin parohijan. Namono obrisa poslednje ostatke suza. Mogla je da se pravi da su joj se oči zacrvene samo zbog spoljnog vazduha. Čak i ako joj ne poveruju, moći će da se prave da je tako. „Alo?“, doviknu ona. „Ima li koga?“

Nami ciknu iz zadnje spavaće sobe, a bosu tabani joj zatapkale še po opeci dok je jurila prema vratima. Njena mala devojčica više i nije bila toliko mala. Sada je dosegala do Noninog pazuha. Ili Aninog ramena. Nestala je blaga detinja zaobljenost i počela je da se pomalja nezgrapna lepota puberteta, kao u ždrebece. Koža jedva da joj je bila svetlija od Nonine, a kosa joj je bila gusta i ufrćkana, ali devojčica je imala ruski osmeh.

„Vratila si se!“

„Naravno da jesam“, reče Nono.

„Šta smo dobili?“

Namono uze beli paket sa sledovanjem i tutnu ga kćerki u ruke. Sa saučesničkim osmehom, ona se nagnu bliže. „Hajde ti lepo pogledaj, pa dođi da mi kažeš.“

Nami joj uzvratila osmehom i odskakuta u kuhinju kao da su reciklatori za vodu i brzo uzgojeni ovas fantastičan poklon. Devojčicino oduševljenje je bilo ogromno i delom iskreno. Drugi deo se sastojao od želje da svojim majkama pokaže kako je ona dobro, kako ne moraju da brinu zbog nje. Toliko njihove snage – snage svih njih – poticalo je iz truda da zaštite jedni druge. Nije znala je li sve zbog toga bolje ili gore.

U spavaćoj sobi Ana je ležala na jastucima. Debela Tolstojeva knjiga počivala je kraj nje, hrbata ispresavijanog od čestog iščitavanja. *Rat i mir*. Ten joj je bio sivkast od umora. Nono obazrivo sede kraj nje, spustivši ruku na ogoljenu kožu desnog bedra svoje žene tik iznad mesta na kojem joj je koleno bilo smrvljeno.

Koža joj više nije bila tako vreła na dodir, niti zategnuta kao na dobošu. To su sigurno bili dobri znaci.

„Nebo je danas bilo plavo“, reče Nono. „Večeras možda bude i zvezda.“

Ana se osmehnu svojim ruskim osmehom, i to je bio jedan od gena koje je njena žena takođe dala Nami. „To je onda dobro. Poboljšanje.“

„Bog sveti zna da ima mesta za to“, reče Namono, zažalivši zbog obeshrabrenosti u sopstvenom glasu još dok je govorila. Ona pokuša da ublaži to uzevši Anu za ruku. „I ti danas izgledaš bolje.“

„Danas nisam imala temperaturu“, reče Ana.

„Uopšte?“

„Pa, samo malo.“

„Puno gostiju?“, upita ona, trudeći se da joj ton ostane lak. Posle Anine povrede, njeni parohijani su se toliko uzrujali da su donosili obeležja i ponude podrške toliko da Ana nije mogla da se odmara. Namono je udarila šakom o sto i sve ih oterala. Ana je to mahom dopuštala, mislila je ona, zato što je tako sprečavala da se njena pastva odriče zaliha bez kojih se ne može.

„Navratio je Amiri“, reče Ana.

„Ma nije valjda? I šta je to hteo moj rođak?“

„Sutra se okupljamo za molitvu. Samo desetak ljudi. Nami je pomogla da se prednja prostorija očisti za to. Znam da je trebalo prvo tebe da pitam, ali...“

Ana klimnu prema svojoj naduvenoj, natečenoj nozi kao da je njena nesposobnost da stoji za propovedaonicom nešto najgore što joj se ikada dogodilo. A možda i jeste.

„Ako si dovoljno snažna“, reče Namono.

„Izvini.“

„Opraštam ti. Ponovo. Uvek.“

„Ti si dobra prema meni, Nono.“ Onda, tiho tako da Nami ne može da ih čuje: „Dok si bila napolju, oglasila se uzbuna.“

Namono oseti da joj se srce leđi. „Gde će da udari?“

„Neće. Pogodili su ga. Ali..“

Tišina je bila nedvosmislena. Ali bio je još jedan. Još jedan meteor bačen niz gravitacioni bunar prema krhkim ostacima Zemlje.

„Nisam kazala Nami“, reče Ana, kao da je zaštita njihovog deteta od straha još jedan greh koji zahteva praštanje.

„U redu je“, reče Namono. „Ja ću ako bude trebalo.“

„Kako je Đino?“

Zaboravila sam, zalebde pozadi u Namoninom grlu, ali ona nije mogla da izgovori tu laž. Sebi, možda, ali Anine bistre oči su to branile. „Sad ću da odem tamo.“

„Važno je“, reče Ana.

„Znam. Samo sam toliko umorna...“

„Zato i jeste važno“, reče Ana. „Kad nastupi kriza, prirodno je da se svi udružimo. Tada je lako. Tek ako se stvari razvuku, moramo da se potrudimo. Moramo da se uverimo u to da svi vide kako smo zajedno u ovome.“

Osim ako ne dođe novi meteor i mornarica ga ne uhvati na vreme. Osim ako se hidroponici ne sruše pod pritiskom i svi ne počnu da gladuju. Osim ako uređaji za recikliranje vode ne otkazu. Osim ako se ne dogodi hiljadu različitih stvari, među kojima svaka znači smrt.

Ali čak ni to ne bi bio neuspeh za Anu. Ne sve dok se ponašaju dobro i ljubazno jedni prema drugima. Dok pomažu jedni drugima da nežno budu preneseni u raku, Ana će osećati da sledi svoj poziv.

Možda je i bila u pravu.

„Naravno“, reče Namono. „Samo sam želela najpre da zalihe donesem vama.“

Nami utrča trenutak kasnije, sa po jednim filterom za vodu u svakoj ruci. „Pogledajte! Još jedna slavna nedelja ispijanja očišćene pišačke i prljave kišnice!“, reče ona s osmehom, a Namono pomisli milioniti put kako je njihova kćerka savršeni destilat svojih majki.

Ostatak paketa sastojao se od instant ovsene kaše spremne za kuvanje, paketića nečeg na čemu je pisalo na kineskom i hindiju da je reč o piletini stroganov, i pregršti pilula. Vitamini za sve njih. Analgetici za Anu. Tako da je bilo tu makar nečega.

Namono je sedela sa svojom ženom i držala je za ruku sve dok Ani kapci nisu počeli da padaju, a obrazi su joj poprimili mekoću koja je govorila o nastupajućem snu. Kroz prozor, poslednji ostaci sutona sijali su crvenilom koje je bledelo u sivu boju. Anino telo se donekle opustilo. Napetost u njenim ramenima je popustila. Bore na čelu su joj se izgladile. Ana nije prigovarala, ali bol od njene povrede i stres zbog toga što je najednom bila obogaljena bili su pomešani sa strahom koji je za sve njih bio zajednički. Namono je sa zadovoljstvom posmatrala kako se sve to gubi, makar samo na trenutak. Ana je oduvek bila zgodna žena, ali kada je spavala, bila je prava lepotica.

Nono je sačekala da disanje njene žene postane duboko i pravilno pre nego što je ustala od kreveta. Umalo nije stigla do vrata kada je Ana progovorila, glasom zarđalim od sna.

„Ne zaboravi na Đina.“

„Idem sada tamo“, reče Nono tiho, a Anino disanje se vrati sporij plimi dubokog sna.

„Smem i ja?“, upita Nami dok se Nono vraćala vratima koja su vodila na ulicu. „Terminali su ponovo pali, a ovde nemam šta da radim.“

Nono pomisli da kaže *Napolju je previše opasno* i *Možda zatrebaš majci*, ali oči njene kćerke bile su tako pune nade. „Da, ali nazuj cipele.“

Pešačenje do Đina bilo je ples u senkama. Dovoljno sunca je palo na solarne ploče svetiljki za vanredne slučajeve da kuće kraj kojih su prolazile pomalo sijaju iznutra. Nije to bila svetlost mnogo jača od sjaja sveće, ali jeste je bilo više nego pre. Sam grad je i dalje bio u mraku. Nije bilo uličnih lampi, niti sjaja u neboderima, a duž vijugave arkologije na jugu blistalo je samo nekoliko svetlih tačaka.

Namono se najednom snažno seti vremena kada je bila mlađa nego njena kćerka sada, i kada se prvi put popela na Lunu. Potpunog bleštavila zvezda i gole lepote Mlečnog puta. Čak i sa trunjem prašine i dalje visoko u vazduhu iznad njih, sada se videlo više zvezda nego dok ih je gušilo svetlosno zagađenje grada. Mesec je sijao: srebrni srp savijen oko zlatne mreže. Uzela je kćerku za ruku.

Devojčicini prsti izgledali su tako debelo, tako čvrsto u poređenju sa onim što su nekada bili. Odrastala je. Više nije bila njihova bebica. Toliko su planirali njene studije i zajednička putovanja. Sve je to sada nestalo. Svet u kojem su mislile da je podižu nestao je. Osećala je malo griže savesti zbog toga, kao da je mogla nešto da učini kako bi sve ovo sprečila. Kao da je nekako za sve to ona bila kriva.

U sve gušćem mraku, čuli su se glasovi, mada ne onoliko koliko ih je bilo nekada. Ranije, u kvartu je postojao nekakav noćni život. Kafane, ulični zabavljači i čvrsta, čegrtava muzika koja je nedavno ušla u modu i kotrljala se ulicom kao da neko prosipa cigle. Sada su ljudi išli na spavanje kada padne mrak i ustajali kada svane. Osetila je miris nečega što se kuvalo. Čudno kako je čak i kuvani ovas mogao da postane obeležje utehe. Nadala se da je Stari Đino otišao do kombija, ili da je neko od Aninih

parohijana otišao umesto njega. U suprotnom, Ana će navaljivati da on deli s njima njihove zalihe, a Namono će joj udovoljiti.

Ali to se još nije dogodilo. Nije bilo potrebno prizivati nevolju pre nego što sama dođe. Na njihovom putu je već bilo isuviše toga. Kada su stigle do ugla sa ulicom Starog Đina, nestala je i poslednja sunčeva svetlost. Jedini znak da je stena Zuma uopšte tu bila je dublja tama koja se uzdizala hiljadama metara iznad grada. Sama zemlja dizala je prkosnu pesnicu prema nebu.

„O“, reče Nami. Nije to čak ni bila reč, koliko samo udisaj. „Jesi li videla?“

„Šta to?“, upita Namono.

„Zvezdu padalicu. Eno još jedne. Vidi!“

I da, tamo među fiksiranim i treperavim zvezdama, kratkotrajna pruga svetlosti. A onda još jedna. Dok su stajale tamo i držale se za ruke, još pet-šest. Jedva se obuzdala da se ne okrene, da ne ugura kćerku u sklonište ulaza i pokuša da je prekrije. Bila je na snazi uzbuna, ali ostaci Mornarice UN uništili su taj meteor. Ove vatrene mrlje u gornjoj atmosferi možda nisu bile čak ni njegovi delići. Ili bi mogle to da budu.

Kako god, zvezde padalice su nekada bile nešto lepo. Nešto nevino. Više nikada to neće biti. Ne za nju. Ni za bilo koga na Zemlji. Svaka svetla mrlja bila je šapat smrti. Šištanje metka. Podsećanje jasno kao glas. *Sve ovo može da se okonča, a ti ne možeš to da sprečiš.*

Još jedna pruga, sjajna kao baklja, koja je procvetala u nemu vatrenu loptu širine nokta na njenom palcu. „Ta je bila baš velika“, reče Nami.

Ne, pomisli Namono. Ne, nije bila.

Prvo poglavlje: Pa

„Jebote, s kojim pravom?“ povika vlasnik *Hornblouera*, ne prvi put. „Radili smo da bismo stekli ovo što imamo. *Naše je.*“

„Već smo o tome razgovarali, gospodine“, reče Mićio Pa, kapetanica *Konota*. „Vaš brod i njegov tovar potpadaju pod nalog o vojnoj obavezi koji je izdala Slobodna mornarica.“

„Mislite na ono vaše sranje o pružanju pomoći? Ako ovima iz Pojasa trebaju zalihe, neka ih kupe. Šta je moje, moje je.“

„Neophodno je. Da ste saradivali i poštovali naređenje...“

„Pucali ste na nas! Razorili ste nam pogonsku kupu!“

„Pokušali ste da nam umaknete. Vaši putnici i posada...“

„Slobodna mornarica, kako da ne! Vi ste lopovi. Vi ste *gusari.*“

Levo od nje, Evans – njen prvi oficir i najskoriji pridošlica u njenoj porodici – zastenja kao da ga je neko udario. Mićio ga načas pogleda, i on dočeka njen pogled plavim očima. Isceri se: beli zubi i previše lepo lice. Bio je lepotan, i znao je to. Mićio isključi mikrofon, pustivši da bujica uvreda kulja sa *Hornblouera* bez nje, pa mu klimnu glavom. *Šta je bilo?*

Evans pokaza palcem na konzolu. „Kako se samo ljuti“, reče on. „Taj baš ume da uvredi sirotog *coyo* kao što sam ja, kako samo čantra.“

„Uozbilji se“, reče Mičio, ali kroz osmeh.

„Jesam ozbiljan. *Fragé bist.*“

„Krhak. Ti?“

„U srcu“, reče Evans, pribivši dlan uz izvajane grudi. „Ja sam samo dečaćić.“

U zvučniku, vlasnik *Hornblouera* sve je više penio. Po njegovom, Pa je bila lopov i kurva, osoba koja ne mari za to čije će bebe umreti ukoliko može da zadovolji svoju pohlepu. Da je on njen otac, pre bi je ubio nego dozvolio da obeščasti porodicu. Evans se zakikotao.

I Mičio se nasmeja, protiv volje. „Znaš da ti je naglasak jači kada flertuješ?“

„Aha“, reče Evans. „Ja sam samo kompleksno tkivo od afekcije i poroka. Ali sam ti skrenuo misli s njega. Počela si da gubiš živce.“

„Nisam još prestala da ih gubim“, reče ona i ponovo uključi mikrofon. „Gospodine. *Gospodine!* Možemo li makar da se saglasimo oko toga da sam gusar koji nudi da vas zatvori u vašoj kabini za vreme putovanja do Kalista umesto da vas izbací u svemir? Da li bi to bilo u redu?“

Na radiju na trenutak zavlada zapanjena tišina koja se zatim rasplete u fraze poput *napijem ti se te krvi iz Pojasa i mrtva si samo li probaš*. Mičio podiže tri prsta. Na drugoj strani komandne palube, Oksana Buš i sama mahnu kako bi potvrdila i zakucka po kontrolama naoružanja.

Konot nije bio brod iz Pojasa. Ne prvobitno. Napravila ga je Mornarica Kongresne Republike Mars, i bio je opremljen raznoraznim bojnim i tehničkim stručnim sistemima. Sada su na njemu bili već dobar deo godine, obučavajući se isprva u potaji. A onda, kad je došao taj dan, povelí su ga u metež. Sada je Mičio na svom monitoru posmatrala kako *Konot* prepoznaje i cilja u lebdeći teretni brod na šest mesta gde će rafal hitaca iz odbrambenih topova ili dobro odaslan projektil sljuštiti korito.

Nišanski laseri se uključiše, obasjavši *Hornblouer*. Mičio sačeka. Evansov osmeh više nije bio onako samopouzdan kao maločas. Masakriranje civila nije bio njegov prvi izbor. Da bude poštena, ni Mičio ne bi to odabrala, ali *Hornblouer* neće proći kroz kapije i stići do tuđinske planete koju je smerao da kolonizuje. Sada se pregovaralo samo o uslovima tog neuspeha.

„Da gađamo, *bossmang*?“, upita Buševa.

„Još ne“, reče Mičio. „Drži taj pogon na oku. Ako probaju da umaknu pod potiskom? E, tada.“

„Probaju li to s tom oštećenom kupom, uštedecemo muni-ciju“, reče Buševa sa porugom u glasu.

„Ima ljudi koji računaju na taj tovar.“

„*Savvy* ja“, reče Buševa. Onda, trenutak kasnije: „I dalje su hladni.“

Radio škljocnu, siknu. Na drugom brodu neko je vikao, ali ne na nju. Onda se začu drugi glas, pa još nekoliko, i svi su pokušavali da nadglasaju ostale. Odjeknu pucanj iz pištolja, i zvuk napada se prenese preko radija tanko, bezopasno.

Začu se novi glas.

„*Konot*? Jeste li tamo?“

„Još smo tu“, reče Mičio. „S kim razgovaram, moliću lepo?“

„Zovem se Serhio Plant“, reče glas. „Vršilac dužnosti kapetana *Hornblouera*. Nudim vam predaju. Samo da niko ne strada, u redu?“

Evans se pobedonosno i s olakšanjem isceri.

„*Besse* što mi to javljate, kapetane Plante“, reče Mičio. „Prihvatom vaše uslove. Molim da se pripremite za ukrcavanje.“

Ona isključi vezu.

Istorija je, smatrala je Mičio, bila dugi niz iznenađenja koja su u retrospektivi izgledala neizbežno. A ono što je važno za države, planete i ogromne korporativno-državne komplekse

bilo je primenljivo i na manje sudbine muškaraca i žena. Kako gore, tako i dole. Kako je bilo sa ASP-om, Zemljom i Kongresnom Republikom Mars, tako je bilo i sa Oksanom Buš, Evansom Garner-Čoijem i Mićio Pa. I kad je već to posredi, isto je važno i za svaku drugu dušu koja je živela i radila na *Konotu* i njegovim sestrinskim lađama. Samo zato što je sedela na tom mestu, komandovala, nosila teret staranja za sigurnost i zdravlje muškaraca i žena iz svoje posade i za to da bude na pravoj strani istorije, manji lični istorijati posade *Konota* kao da su imali veći značaj.

Za nju, prvo od mnogih iznenađenja koja su je tu dovela bilo je stupanje u vojne redove Pojasa. Kao devojka, očekivala je da bude sistemski inženjer ili administrator na jednoj od velikih stanica. Da je više volela matematiku nego što jeste, to bi se možda i ostvarilo. Studirala je zato što je mislila da tako treba da radi, i nije uspevala zato što je to bio grozno nepodesan razlog. Kada su joj savetnici poslali poruku da je izbačena, doživela je šok. Gledano iz sadašnje tačke, bilo je to očigledno. Uveličavajuće staklo istorije.

Bolje se uklapala u ASP, ili makar u ogranak kojem je pristupila. Posle prvih mesec dana, postalo je jasno da je Alijansa Spoljnih Planeta manje ujedinjena revolucionarna birokratija, a više svojevrsni franšizni naziv prihvaćen među ljudima iz Pojasa koji su smatrali da bi nešto tome nalik trebalo da postoji. Kolektiv Volter je sebe smatrao ASP-om, ali isto je važno i za grupu Freda Džonsona sa bazom na stanici Tiho. Anderson Dos je bio guverner Cerere pod znakom podeljenog kruga, a Zig Očoa mu se suprotstavljao pod istim tim simbolom.

Mićio je godinama sebe smatrala ženom s vojnom karijerom, ali je negde u malom mozgu bila svesna toga da je njen lanac komande krhka stvar. Svojevremeno ju je to nagonilo da refleksno brani autoritet – svoj autoritet nad podređenima kao i autoritet nadređenih nad njom. Zahvaljujući tome je postala

prva oficirka *Grdosije*. Zahvaljujući tome se obrela u sporoj zoni kada je čovečanstvo prvi put prošlo kroz kapiju i zašlo na teritoriju carstva od hiljadu i trista svetova koje je nasledilo. Zahvaljujući tome je njen ljubavnik Sem Rozenberg poginuo. Posle toga, njena vera u komandne strukture postala je malo manje apsolutna.

Još jednom je to bilo očigledno u retrospektivi.

Što se drugog iznenađenja tiče, nije mogla tačno da odredi o čemu se radilo. O stupanju u kolektivni brak, regrutaciji kada joj se obratio Marko Inaros, ili zaposedanju svog novog broda i njegove revolucionarne misije za Slobodnu mornaricu. Život je krivudao češće nego rudne žile, i nije svaka promena bila očigledna, čak ni kada čovek pogleda unazad.

„Tim za ukrcavanje spreman“, reče Karmondi, glasom spljoštenim zahvaljujući mikrofONU iz odela. „Želite da se probijemo unutra?“

Kao vođa napadačke jedinice, Karmondi je tehnički bio u drugom ogranku komande u odnosu na Mičio, ali priklonio joj se čim su on i njegovi vojnici došli na brod. On je nekoliko godina živeo na Marsu, nije bio deo pluralnog braka koji je predstavljao jezgro posade *Konota*, i bio je dovoljno profesionalan da prihvata svoj status dođoša. Dopadao joj se zbog toga, premda ne i zbog mnogo čega još. „Pustimo ih da budu fini“, reče Mičio. „Ako pripucaju na nas, uradite ono što je potrebno.“

„*Savvy*“, reče Karmondi, i onda pređe na druge kanale.

Oba broda su sada lebdela, pa nije mogla da se zavalj u svoj ležaj za ubrzanja. Da je mogla, uradila bi to.

Kad je objavljeno da Slobodna mornarica preuzima kontrolu nad sistemom i da je kapija prstena zatvorena za prolazni saobraćaj, flota kolonizatorskih brodova pod potiskom prema novim svetovima iza nje bila je suočena sa izborom. Da se

pokore i predaju svoje zalihe za preraspodelu stanicama i brodovima kojima ove najviše trebaju, pa će im biti dozvoljeno da zadrže svoje letelice. Ili da beže, pa da bez te mogućnosti ostanu.

Hornblouer je – poput ko zna koliko drugih – obavio svoje proračune i zaključio kako je nagrada vredna rizika. Isključili su primopredajnike, okrenuli brod i prešli na đavolski jak potisak, ali nakratko. Onda su se okrenuli opet, prešli ponovo na potisak, okrenuli se opet, prešli na potisak. Hotaru, tako su to nazivali. Strategija da se pokažu sjajem samo na trenutak, a onda zamrače u nadi da će ih nepregledni svemir kriti sve dok se politička situacija ne promeni. Brodovi su imali dovoljno hrane i zaliha da nesuđenim kolonistima potraju godinama. Zapremina sistema bila je toliko ogromna da bi njihovo pronalaženje, ukoliko ga izbegnu na početku, moglo da traje više životnih vekova.

Pogonski rep *Hornblouera* otkrili su sistemi Slobodne mornarice kako na Ganimedu, tako i na Titanu. Mićio je najviše mrzela poteru koja ih je vodila gore, izvan ravni ekliptike. Ogromna većina Sunčeve heliosfere protezala se iznad i ispod tankog diska gde su se planete i pojas asteroida okretali u svojim orbitama. Mićio sujeverno nije podnosila te krajeve, ogromnu prazninu koja se, u njenom umu, protezala iznad i ispod ljudske civilizacije.

Kapija prstena i nestvarni svemir iza nje možda su bili čudniji – *jesu* bili čudniji – ali njena nelagodnost u vezi s putovanjem izvan ekliptike pratila ju je još od detinjstva. Bila je deo njene lične mitologije, i vesnik nesreće.

Podesila je monitor tako da joj prenosi ono što vide kamere iz odela jedinice za ukrcavanje i pušta tihu muziku. *Hornblouer*, viđen kroz dvadeset različitih perspektiva dok su harfe i tarabuke pokušavale da je umire. Neki Zemljanin tamne kože bio je u vazdušnoj komori, raširenih ruku. Pet-šest kamera bilo je prikovano za njega, sa vidljivim cevima oružja. Ostale su se

pomerale, osmatrale kretanje na obodu ili iz broda. Čovek je podigao ruke i premetnuo se pomoću držača tako da ispruži ruke iza sebe za stavljanje plastičnih lisica. Videla se tu uvežbanost zbog koje je Mićio pomislila kako je kapetan Plant – ako je to bio on – već bio prinudno sputavan.

Jedinica za ukrcavanje ušla je u brod, pažljivo osmatrajući i pomerajući se kroz hodnike u timovima. Kretanje na jednom ekranu prikazivalo je figuru videnu na drugom. Kada su došli do brodske kuhinje, posada *Hornblouera* zalebdela je u redovima, ispruženih ruku, spremna da prihvati sudbinu koju im je *Konot* namenio, kakva god bila. Čak i na veoma malim pojedinačnim prozorima u njenom monitoru, ona je videla kako lica zarobljenika prekriva skrama nakupljenih suza. Maske ožalošćenih nastale od slanog rastvora i površinskog napona.

„Biće oni dobro“, reče Evans. „*Esá?* To ti je posao, da?“

„Znam“, reče Mićio, pogleda prikovanog za ekran.

Jedinica za ukrcavanje prolazila je kroz palube, zaključavala kontrole. Zahvaljujući koordinaciji, izgledala je kao jedan jedini organizam sa dvadeset očiju. Grupna svest profesionalnosti i obuke. Komandna paluba je izgledala zapušteno. Ručni terminal i mehur za piće koji su lebdeli sada su bili usisani do ventilacionog otvora. Bez potisne gravitacije da ih koordinira, ležajevi za ubrzanja ležali su pod različitim uglovima. To ju je podsećalo na stare video-snimke brodskih olupina sa Zemlje. Kolonizatorski brod se davio u bezvazдушnom beskraj.

Znala je da će je Karmondi pozvati i pre nego što je on to uradio, pa je polako utišala muziku. Zahtev se probio sa učtivim zvukom tihih zvončića.

„Kapetanice, preuzeli smo kontrolu nad brodom“, reče on. Dvojica njegovih ljudi posmatrala su ga kako to govori, pa je videla da mu usne i vilice formiraju te reči iz dva različita ugla dok ih je slušala. „Bez otpora. Bez nevolja.“

„Oficirko Buš?“, reče Mićio.

„Softverska zaštita im je već pala“, reče Oksana. „*Toda y alles*.“
Mićio klimnu glavom, više sebi nego Karmondiju. „*Konot* ima kontrolu nad sistemima neprijateljskog broda.“

„Postavljamo perimetar i obezbeđujemo zarobljenike. Automatska provera postavljena.“

„Razumem“, reče Mićio. Onda, Evansu: „Povucimo se dovoljno da budemo van dosega eksplozije ukoliko se ispostavi da kriju nuklearke u silosu za žito.“

„Odmah“, reče Evans.

Manevarski potisnici je baciše u remenje, pod nepunom desetinom gravitacije, u kratkih nekoliko sekundi potiska. Uzimanje onoga što su drugi ljudi smatrali da zavređuju da zadrže bilo je opasno. *Konot* će, naravno, nadzirati jedinicu za ukrcavanje, sa blagim brodskim prstima na bilu svakoga od njih. A pored toga, Karmondi će se javljati svakih pola sata koristeći jednokratni protokol. Ukoliko on propusti da se javi, Mićio će pretvoriti *Hornblouer* u difuzni oblak vrelog gasa kao upozorenje za sledeći brod. A nekoliko hiljada ljudi na Kalistu, Iju i Evropi moraće da se nadaju uspehu drugih poduhvata konfiskacije kojima se bavi Slobodna mornarica.

Pojas je konačno smaknuo s ramena jaram unutrašnjih planeta. Imaju sada stanicu Medina u srcu kapija prstena, imaju jedinu delotvornu mornaricu u Sunčevom sistemu, i imaju zahvalnost miliona stanovnika Pojasa. Dugoročno, to je najveća proklamacija nezavisnosti i slobode koju je ljudska rasa ikada načinila. Kratkoročno, njen je posao da se postara za to da zahvaljujući pobjedi svi oni ne umru od gladi.

Sledeća dva dana, Karmondi i njegovi ljudi staraće se za to da nesuđeni kolonisti budu zatvoreni na obezbeđenim palubama gde će provesti putovanje do stabilne orbite oko Jupitera. Onda će izvršiti potpuni popis onoga što je stečeno konfiskacijom *Hornblouera*. Kada jednom završe s tim, i dalje će biti potrebna nedelja dana da se postavi pogon na onesposobljenoj

letelici. Za to vreme, *Konot* će tu stajati kao čuvar i tamničar, a Mičio neće imati šta da radi osim da osmatra tamu u potrazi za drugim izbeglicama.

Nije se radovala tome, i bila je sigurna da isto važi i za ostale članove njene bračne grupe. Opet, kada je Oksana progovorila, u glasu joj se čulo još nešto pored toga.

„*Bossmang*. Imamo potvrdu sa Cerere.“

„Dobro“, reče Mičio, ali sa prizvukom koji je značio da je čula kako Oksana nešto izostavlja. Oksana Buš je bila njena žena gotovo jednako dugo koliko je grupa bila na okupu. Dobro su poznavale međusobna raspoloženja.

„Ima još nešto. Poruka od njega lično.“

„Šta sad Dos hoće?“, upita Mičio.

„Ne Dos. *Veliki* on lično.“

„Inaros?“, reče Mičio. „Pusti.“

„Enkriptovano je samo za kapetana“, reče Oksana. „Mogu da ti prosledim u kabinu ili na terminal ako...“

„Pusti to, Oksana.“

Marko Inaros se pojavi na monitoru. Po njegovoj frizuri, reklo bi se da je na Cereri ili pod potiskom. Iza njega se nije videlo dovoljno pozadine da bi se zaključilo je li na brodu ili u kancelariji. Osmeh mu je bio šarmantan i sezao je u njegove tople tamne oči. Mičio oseti da joj puls malo ubrzava, i reče sebi da je to zbog strepnje, a ne zbog privlačnosti. To je mahom i bila istina. Mada, bio je to harizmatičan skot.

„Kapetanice Pa“, reče Marko. „Drago mi je što čujem da ste glatko prošli sa *Hornblouerom*. To je još jedna potvrda vaših sposobnosti. Bili smo u pravu kad smo vas postavili za zapovednicu u operacijama konfiskacija. Sve se odvija dovoljno dobro, tako da smo spremni za prelazak na sledeće faze našeg plana.“

Mičio baci pogled na Evansa i Oksanu. On je čupkao bradu, a ona se trudila da ne gleda u Mičio.

„Hoćemo da usmerimo *Hornblouer* pravo do Cerere“, reče Marko. „A pre toga, sazivam sastanak. Strogo uži krug. Vi, ja, Dos, Rozenfeld, Sandžrani. Na stanici Cerera.“ Osmeh mu se raširi. „Pošto sada upravljamo sistemom, treba da unesemo izvesne promene, eh? *Pela* veli da možete da stignete ovamo za dve nedelje. Biće mi drago da vas vidim tu, od krvi i mesa.“

On izvede oštro salutiranje Slobodne mornarice. Ono koje je sam izmislio. Ekran se isprazni. Mićio nije uspevala s lakom da shvati mešavinu zbunjenosti, zabrinutosti i olakšanja koja joj je preplavila utrobu. Bila je zatečena time što je njena misija promenjena tek tako, toliko brzo i sa tako malo objašnjenja. A odlazak na sastanak užeg kruga i dalje je u sebi nosio malo slutnje opasnosti kao pre trenutka kada je Slobodna mornarica obznanila svoje postojanje. Godine kretanja u senkama ostavile su navike u promišljanju i osećanjima kojih se čovek teško mogao otresti, čak i sada, posle pobeđe. Ali makar će se ponovo naći u ravni ekliptike, a ne visoko u mraku, gde se dešavaju zlokobne stvari. Loše stvari.

Stvari, reče tih, miran glasić u njenoj glavi, *kao kad te pozovu na neočekivani sastanak*.

„Dve nedelje?“, upita Mićio.

„Moguće“, odgovori Buš gotovo i pre nego što je pitanje bilo dovršeno. Ona je već isplanirala trasu. „Ali to znači jaki potisak. Bez čekanja na *Hornblouer*.“

„Karmondiju se to neće svideti“, reče Pa.

„Šta se sad pa Karmondi tu pita?“, reče Oksana. „On lično je tako naredio.“

„Jeste“, saglasi se Mićio.

Evans pročisti grlo. „Znači, idemo?“

Mićio podiže pesnicu. *Da*. „To je Inaros“, reče ona, okončavši nastupajuću raspravu pominjanjem njegovog imena.

„Pa. *Bien*“, reče Evans, ali ton u njegovom glasu govorio je nešto sasvim drugačije.

„Šta imaš?“, upita Pa.

„Samo to da nije prvi put da se planovi menjaju“, reče Evans, lica naboranog od brige. Takav nije bio lep, ali on joj je bio najnoviji muž, pa nije htela to da napomene. Lepotani umeju da budu toliko osetljivi.

„Nastavi“, reče ona umesto toga.

„Pa, recimo to sa parama i Sandžranijem. I to što je premijer Marsa bezbedno stigao na Lunu iako je pola Slobodne mornarice pokušavalo da ga ukloni. Ujedno, čujem i da smo pokušali da ubijemo Freda Džonsona i Džejmsa Holdena, a obojica i dalje dišu i slobodno šetaju. Zbog svega toga se pitam.“

„Kao da možda Marko nije toliko nepogrešiv koliko se pravi?“, upita Mičio.

Na trenutak, nije odgovarao. Ona pomisli kako možda i neće.

„Tako nekako“, reče Evans konačno. „Ali čak i sama pomisao na to ostavlja utisak da bi sve moglo da bude nezgodno, ne?“

„Tako nekako“, saglasi se Mičio.

Drugo poglavlje: Filip

Nikoga nije mrzeo više nego Džejmsa Holdena. Holdena, mirotvorca koji nikada nije doveo do nekog mira.

Holdena, zatočnika pravde koji za pravdu nikada nije ništa žrtvovao. Džejmsa Holdena, koji je u posadi imao Marsovice i stanovnike Pojasa – *jednu* stanovnicu Pojasa – i kretao se kroz sistem kao da ga to čini boljim od svih ostalih. Neutran i iznad meteža dok su unutrašnje planete gurale resurse čovečanstva napolje, na hiljadu trista i nešto novih planeta, ostavljajući Pojas da umre. Koji, uprkos svemu, nije poginuo zajedno sa *Čecemokom*.

Fred Džonson, Zemljanin koji se pokondirio i počeo da zastupa Pojas, bio je odmah iza njega, na drugom mestu. Kasapin Stanice Anderson, koji je karijeru napravio pokoljima nedužnih stanovnika Pojasa i nastavio je tako što im je postao pokrovitelj navodeći ih na kulturološku i individualnu smrt. Zbog toga je zaslužio mržnju i prezir. Ali Filipova majka nije umrla direktno zbog Džonsona, te je tako Holden – Džejms *pinché* Holden – bio prvi bez premca.

Prošli su meseci otkad je Filip udarao šakama po unutrašnjim vratima vazdušne komore dok je njegova majka, uma

izopačenog zahvaljujući predugom boravku u Holdenovom kultu, izbacila sebe i Sina zajedno s njom u svemir. Glupe smrti. Bespotrebne. Zato, govorio je sebi, sve to toliko boli. Nije morala da umre, a ipak se odlučila za to. Polomio je šaku pokušavajući da je spreči, ali to nije nimalo pomoglo. Naomi Nagata je odabrala ružnu smrt u praznini umesto života s ljudima kojima je zaista pripadala. Bio je to dokaz strahovite moći kojom je Holden vladao nad njom. Dokaz toga koliko joj je mozak bio ispran, i koliko joj je um od samog početka bio slab.

Nije rekao nikome na *Peli* da to i dalje svake noći sanja: zatvorena vrata, sigurnost da se nešto dragoceno – nešto *važno* – nalazi sa druge strane, i osećaj žestokog gubitka zbog toga što ne može da otvori vrata. Kada bi znali koliko ga to progoni, pomislili bi da je slab, a njegovom ocu nisu trebali ljudi koji ne mogu da odrade svoje. Važilo je to čak i za njegovog rođenog sina. Filip će zauzeti svoje mesto kao stanovnik Pojasa i član Slobodne mornarice ili će pronaći sebi mesto na nekoj stanici i ostati tamo kao dečak. Sada mu je bilo gotovo sedamnaest godina; pomogao je da se unište tlačitelji na Zemlji. Njegovo detinjstvo pripadalo je prošlosti.

Stanica Palada bila je jedna od najstarijih u Pojasu. Tamo su bili prvi rudnici, a posle njih i prve rafinerije. Usledila su novija postrojenja, zato što se tu nalazila industrijska baza. I zato što je bilo lakše koristiti starije, nerashodovane drobilice i obrtne separatore kao kapacitete za viškove u preradi. A usled navike, Palada nikada nije dobila obrtnu gravitaciju. Ona koju je imala bila je prirodna mikrogravitacija njene mase – dva procenta pune Zemljine sile teže. Jedva malo više od trajno usmerenog lebdenja. Stanica se dizala i spuštala u odnosu na ravan ekliptike, kao da pokušava da laktanjem napusti Sunčev sistem. Cerera i Vesta su bile veće i imale su više stanovnika, ali odavde

je dolazio metal za brodske oplata i reaktore, za palube stanica i transportne kontejnere, za topove kojima su oteti ratni brodovi Slobodne mornarice bili načičkani i tanad koju su oni ispaljivali. Ako je Ganimed bio žitnica Pojasa, Palada je bila njena kovačnica.

Zato je svakako imalo smisla da Slobodna mornarica prolazi tuda na svom stalnom putovanju kroz oslobođeni sistem, i stara se o tome da ne ostavi za sobom nikakve resurse.

„*S'yahaminda, que?*“, rekao je lučki upravitelj dok je lebdeo na širem kraju sale za sastanke. Bila je to prostorija tipična za Pojas. Bez stolova, bez stolica. U njenoj arhitekturi malo je toga ukazivalo na gore ili dole. Posle toliko vremena provedenog u brodu sagrađenom sa potisnom gravitacijom na umu, Filipu se činilo da se vratio kući. Bilo je to autentično onako kako to prostori koje su projektovali Marsovci nikada nisu mogli da budu.

I sam lučki upravitelj bio je takav. Njegovo telo je bilo duže od tela nekoga ko je proveo detinjstvo makar pod niskom, povremenom gravitacijom. Glava mu je u poređenju s telom bila veća nego Filipova, Markova ili Karalova. Levo oko lučkog upravitelja bilo je mlečno i slepo tamo gde čak ni farmaceutski koktel koji je omogućavao ljudski život u bestežinskom stanju nije bio dovoljan da spreči odumiranje kapilara. Bio je to jedan od onih ljudi koji nikada ne bi mogli da izdrže život na površini planete, čak ni u kratkom periodu. Najekstremniji kraj fiziološkog spektra Pojasa. On je upravo bio jedan od onih zbog čije je zaštite i zastupanja Slobodna mornarica nastala.

I verovatno je zato sada izgledao toliko zbunjeno i iznevereno.

„Zar je to neki problem?“, reče Marko, slegnuvši šakama. Rekao je to kao da je zahtev da se skladišta isprazne u ništavilo nešto svakodnevno. Filip je podigao obrve u odjeku očeve neverice. Karal se samo namrštio i zadržao šaku preko pištolja na boku.

„*Per es esá mindan hoy*“, reče on.

„Znam da je to sve“, reče Marko. „U tome i jeste stvar. Sve dok je to ovde, Palada će biti meta za unutrašnje. Stavi ono što imaš u kontejnere, ispali ih i samo mi ćemo znati njihove vektore. Pratićemo njihov položaj i uzimati ono što nam treba kad nam zatreba. Nije stvar samo u tome da njima ne dopadne šaka, već da se pokaže kako su skladišta stanice prazna i pre nego što oni uopšte posegnu za njima, da?“

„*Per mindan...*“, reče lučki upravitelj, trepćući uzrujano.

„Sve će vam to biti plaćeno“, reče Filip. „Valjanom valutom Slobodne mornarice.“

„Valjanom, aha“, reče lučki upravitelj. „*Aber...*“

Njegovo treptanje se udvostruči i on skrenu pogled s Marka kao da admiral prvih pravih oružanih snaga Pojasa lebdi pola metra levo od mesta gde se zaista nalazio. On obliznu usne.

„*Aber?*“, podstaknu ga Marko, priklonivši se njegovom akcentu.

„Obrtni klasifikatori *v'reist neue ganga*, da?“

„Ako vam trebaju novi delovi, kupite nove delove“, reče Marko, i glas mu poprimi opasan prizvuk.

„*Aber...*“ Lučki upravitelj proguta knedlu.

„Ali kupovali ste ih od Zemlje“, reče Marko. „A naš novac tamo ne primaju.“ Lučki upravitelj podiže pesnicu potvrdivši to.

Markov osmeh je bio blag i otvoren. Saosećajan. „Tamo više ne primaju ničiji novac. Više ne. Sada kupujte od Pojasa. Samo od Pojasa.“

„U Pojasu ne prave dobre delove“, zacvili lučki upravitelj.

„Mi pravimo najbolje delove koji postoje“, reče Marko. „Istorija je krenula dalje, prijatelju. Potrudi se da je sustigneš. I spakuj sve što imaš za izbacivanje, *sa sa?*“

Lučki upravitelj pogleda Marka u oči i ponovo podiže pesnicu u znak pristanka. Nije ni imao drugog izbora. Prednost komandovanja nad svim naoružanjem bila je u tome što

je svaki vaš zahtev, koliko god ljubazno izrečen, zapravo bio naređenje. Marko se odgurnu, a slaba gravitacija Palade savi putanju njegovog tela. On se zaustavi dohvativši držače kraj lučkog upravitelja, pa ga zagrli. Lučki upravitelj mu ne uzvрати zagrljajem. Izgledao je kao čovek koji zadržava dah i nada se da ga nešto opasno neće primetiti dok kraj njega prolazi.

Hodnici i prolazi koji su vodili od kancelarije lučkog upravitelja do dokova bili su krpež od drevne keramičke oplata i novije ugljenično-silikatne čipke. Čipkasta obloga – jedan od prvih novih materijala puštenih u proizvodnju pošto je pojavljivanje protomolekula gurnulo fizičku hemiju napred za nekoliko generacija – imala je jeziv sjaj duginih boja dok su lebdeli kraj nje. Kao ulje na površini vode. Bila je navodno otpornija od keramike i titanijuma, tvrđa i fleksibilnija. Niko nije znao kako će ona stariti, premda ukoliko se moglo verovati izveštajima sa drugih svetova, najverovatnije će nadživeti ljude koji su je izradili makar za jedan red veličine. Pod pretpostavkom da je prave kako treba. Teško je to bilo zaključiti.

Paladin šatl je čekao kada su došli do njega, a Bastijen je bio vezan za pilotski ležaj.

„*Bist bien?*“, upita on dok je Marko zatvarao vazдушnu komoru za njima.

„Onoliko dobro koliko smo i mogli da se nadamo“, reče Marko, obazrevši se po maloj letelici. Šest ležajeva, ne računajući Bastijenovo pilotsko mesto. Karal se vezivao na jednom, Filip na drugom. Ali Marko je polako dolebdeo do poda šatla, a kosa mu se spustila na ramena. Podigao je upitno bradu.

„Rozenfeld je već otišao“, reče Bastijen. „Na *Peli* je, ima tri sata.“

„Ma nije valjda“, reče Marko, sa oštrinom u glasu koju je možda samo Filip mogao da čuje. On kliznu na svoj ležaj i priveza remenje. „To je dobro. Hajde da mu se pridružimo.“

Bastijen se prijavio kontrolnom sistemu doka, više iz navike nego iz potrebe. Marko je bio kapetan *Pele*, admiral Slobodne

mornarice, i njegov šatl je imao prvenstvo nad svim drugim saobraćajem. Ali Bastijen je svejedno proverio, a onda još jednom proverio zaptivke i kontrole za održavanje života, verovatno deseti put. Za svakoga ko je odrastao u Pojasu, provera vode, vazduha i zaptivki na brodovima i u odelima bila je poput disanja. O tome se nije razmišljalo, to se prosto radilo. Ljudi koji nisu živeli tako bili su skloni da rano napuste genetski izvor.

Malčice su otežali kada je šatl bio lansiran, a onda su žiroskopi u ležajevima svi istovremeno zašišitali kad je Bastijen ispalio manevarske potisnike. Nije to bio potisak čak ni od četvrt gravitacije, a opet su stigli do *Pele* za samo nekoliko minuta. Prošli su kroz vazдушnu komoru – istu onu koju je Naomi odabrala za svoju smrt – i ulebdeli u poznati vazduh *Pele*.

Rozenfeld Guoljang ih je čekao.

U čitavom Filipovom životu, od njegovih prvih sećanja, Pojas je podrazumevao Alijansu Spoljnih Planeta, a ASP su činili ljudi koji su bili najvažniji. Njegov narod. Tek kada je porastao i kad mu je bilo dopušteno da sluša kako njegov otac razgovara sa drugim odraslima, njegovo poimanje ASP-a postalo je dublje, nijansiranije, a reč koja je redefinisala njegov narod bila je *savez*. Ne *republika*, ni *vlada jedinstva*, niti *narod*. *Savez*. ASP je bio nanos bezbroj različitih grupa koje su se formirale, raspadale i ponovo formirale, a sve su se one prećutno saglasile da su, kakve god međusobne razmirice imale, ujedinjene protiv tlačenja od strane unutrašnjih planeta. Bilo je nekoliko velikih stegonoša pod zastavom ASP-a – stanica Tiho pod Fredom Džonsonom, i stanica Cerera pod Andersonom Dosom, svaka sa svojim milicijama; ideološki provokatori iz Kolektiva Volter; neskriveno kriminalna Zlatna grana; nenasilni Marutuva Kulu, koji su još malo pa bili kolaboracionisti. Na svakog od njih, postojale su desetine – stotine, možda – manjih organizacija i udruženja, kabala i društava okupljenih oko zajedničkih

interesa. Spajalo ih je neprekidno ekonomsko i vojno tlačenje koje su sprovodili Zemlja i Mars.

Slobodna mornarica nije bila ASP, kao što nije bilo ni zamišljeno da bude. Slobodna mornarica je bila najsnažniji ostatak starog poretka, skovana u silu kojoj nije bio potreban neprijatelj da bi je definisao. Ona je bila obećanje budućnosti u kojoj jaram iz prošlosti ne samo što će biti smaknut već i slomljen.

To nije značilo da je bila *oslobođena* prošlosti.

Rozenfeld je bio mršav muškarac kome je polazilo za rukom da bude poguren čak i u bestežinskom stanju. Koža mu je bila tamna i neobično prošarana, oči duboko utonule u duplje. Imao je tetovaže podeljenog kruga ASP-a i nožu nalik slovo V Kolektiva Volter, vedar i poletan osmeh, a odavao je utisak jedva uzdržanog nasilja. Ujedno, on je bio razlog za dolazak Filipovog oca na Paladu.

„Marko Inaros“, reče Rozenfeld, raširivši ruke. „Pogledaj samo šta si uradio, *coyo mis!*“

Marko se odbaci napred u njegov zagrljaj, nastavivši da se okreće zajedno s njim dok su se držali jedan uz drugog i usporivši kad su se razdvojili. Svako nepoverenje koje je Marko gajio prema Rozenfeldu sada je nestalo. Ili ne, nije nestalo, već se samo pomerilo tako da Filip i Karal oseće da njegovo zadovoljstvo zbog tog ponovnog susreta može da bude sasvim čisto.

„Dobro mi izgledaš, stari druže“, reče Marko.

„Nije tako“, reče Rozenfeld, „ali hvala ti za tu laž.“

„Treba li da prebacimo ovamo tvoje ljude?“

„To je već obavljeno“, reče Rozenfeld, a Filip baci pogled na Karala, primetivši lako mrštenje u kutku usana starijeg muškarca. Rozenfeld je bio prijatelj, saveznik, pripadnik užeg kruga Slobodne mornarice, ali nije smeo da bude u stanju da svoju privatnu gardu dovede na brod kada Marko nije bio tu. *Pela* je bila komandni brod Slobodne mornarice, na kraju krajeva, a iskušenje je bilo iskušenje. Marko i Rozenfeld zajedno pružiše

ruke i usporiše rotaciju svojih tela pomoću držača koji su štrčali sa ormarića, pa se, i dalje ruku-podruku, odgurnuše napolje u hodnik i u brod. Filip i Karal krenuše za njima.

„Moraćemo pod jakim potiskom da se stuštimo do Cerere kako bismo stigli na vreme za sastanak“, reče Marko.

„Ti si kriv za to. Mogao sam da odem tamo sopstvenim brodom.“

„Ti nemaš bojni brod.“

„Ceo život sam proveo u skakačima za asteroide...“

Iako je video samo očev potiljak, Filip je čuo osmeh u Markovom glasu. „To je bio ceo tvoj život do sada. Promenili smo igru. Ne možeš da obavljaš visoku komandnu dužnost i da se krećeš bez zaštite. Čak ni tamo napolju nisu svi uz nas. Još ne.“

Stigli su do lifta koji se pružao celom dužinom broda, zaobišli ga i zaplivali naglavačke kroz vazduh, dole prema palubama za posadu. Karal je pogledao iza njih, prema komandnoj i letačkoj palubi, kao da želi da se uveri da im niko iz Rozenfeldove garde nije za leđima.

„Zato sam i sačekaó“, reče Rozenfeld. „Pravi dobri mali vojnik, mé. Šteta što su Džonson i Smit bezbedno stigli na Lunu. Ostvarili smo samo jedan od tri cilja?“

„Zemlja je bila najvažnija“, reče Marko. Ispred njih se pojavi Sarta i zalebde uvis prema komandnoj palubi. Klimnu im u prolazu u znak pozdrava. „Zemlja je oduvek bila glavna meta.“

„Pa, generalna sekretarka Gao je sada sa svojim bogovima, i nadam se da je umrla sa vriskom“ – Rozenfeld tobože pljunu u stranu dok je to govorio – „ali ova Avasarala koja je zauzela njeno mesto...“

„Birokrata“, reče Marko dok su se povlačili oko ugla u menzu. Stolovi i klupe prišrafljeni za pod, miris marsovske vojničke hrane, boje koje su donedavno bile barjak neprijatelja. Sve je to bilo u kontrastu s muškarcima i ženama koji su bili u prostoriji. Svi iz Pojasa, a Filip je ipak mogao da raspozna one s kojima je služio u

Slobodnoj mornarici i Rozenfeldovu gardu. Svoje od tuđih. Mogli su da se prave kako podela ne postoji, ali svi su znali da nije tako. Desetak ljudi, sveukupno, kao da je u toku smena. Po jedan član posade *Pele* za svakog Rozenfeldovog, tako da Karal nije bio jedini koji je smatrao kako valja biti pozoran među prijateljima.

Jedan gardista dobaci Rozenfeldu mehur. Kafa, čaj, viski ili voda, ko zna šta je bilo unutra. Rozenfeld ga uhvati ne zastavši u razgovoru. „Čini se da je posredi birokrata s prilično mržnje u sebi. Misliš da možeš da izađeš na kraj sa njom? Ništa lično, *coyo*, samo imaš slepu mrlju kada se radi o potcenjivanju žena.“

Marko se umiri. Dok je Filip to gledao, usta mu je preplavio bakarni ukus. Karal tiho zarokta, i kad Filip pogleda u njega, vide da mu je vilica kliznula napred, da su mu šake stegnute u pesnice kraj bokova.

Rozenfeld zauze mesto kraj zida, s maskom saosećanja i izvinjenja na licu. „Ali ovo možda nije pravo mesto da se to kaže. Izvini za čačkanje po rani.“

„Bez brige“, reče Marko. „Preživakaćemo sve to na Cereri.“

„Okupljanje plemena“, reče Rozenfeld. „Jedva čekam. Sledeća faza bi trebalo da bude zanimljiva.“

„I biće“, reče Marko. „Karal može da smesti tebe i tvoje u odgovarajuće kabine. Bolje da ostanete u njima. Biće to jak potisak.“

„U redu, admirale.“

Marko se odvuče iz prostorije, zalebdevši dole prema mašinskom odeljenju i radionici ne pogledavši Filipa u oči.

Filip sačeka na trenutak, nesiguran da li da ga prati ili da ostane tu, da li je dobio voljno ili je još na dužnosti. Rozenfeld se osmehnu i namignu mu rošavim očnim kapkom pre nego što se okrenu svojim ljudima. Nešto se tamo dogodilo; osećao je to u vazduhu i po načinu na koji se Karal držao. Nešto važno. A po tome kako se njegov otac ponašao, morao je da pomisli kako to ima nekakve veze s njim.

On spusti ruku na Karalov ručni zglob. „O čemu se radi?“

„Ni o čemu“, reče Karal, slagavši nevešto. „Nema razloga za brigu.“

„Karale?“

Stariji muškarac stisnu usne, istegnu vrat. Nije gledao u Filipa.

„Karale. Treba li *njih* da pitam šta je posredi?“

Polako, Karal odmahnu glavom. Ne treba da pita. Karal nervozno obližnu usne, ponovo odmahnu glavom, uzdahnu i tiho i mirno progovori. „Pre izvesnog vremena stigao je izveštaj. Osmatrački podaci sa... ah... sa *Čecemoke*. Ono u vezi s tim kako brodovi sa Džonsonom i Smitom nisu uništeni?“

„I?“

„I“, reče Karal, izgovorivši tu reč kao da je od olova.

Onda je nastavio, i tako je Filip Inaros, pred Rozenfeldom i pet-šest njegovih gardista koji su mu se podrugljivo smeškali, saznao da je njegova majka još živa. I da su za to znali svi na *Peli* osim njega.

Pod potiskom je sanjao.

Stajao je kod istih vrata kao i pre. Iako će to promeniti izgled svega, radilo se o istim vratima. Urlao je, udarao šakama o njih, pokušavao da uđe. Ranije je osećao strah, okeansku tugu zbog predstojećeg gubitka, strepnju. Sada je to bilo samo poniženje. Bes ga je zapalio kao vatra, i on se probijao kroz ta vrata, u odaju koja se iza njih nalazila, ne kako bi spasao nešto neprocenjivo, već kako bi tome doneo kraj.

I sa vikom se budio. Težina pune gravitacije utiskivala ga je u gel. *Pela* je mrmljala oko njega, vibracije pogona i šuštanje uređaja za recikliranje vazduha nalik na glas koji šapuće nešto previše tiho da se razabere. S mukom je brisao suze. Nisu to bile suze žalosti. Za njih bi morao da bude tužan. A bio je samo siguran.

Postojao je neko koga je on mrzeo više nego Džejsma Holdena.

Treće poglavlje: Holden

Imalo bi šta da se kaže o životu koji ne obuhvata duga isledivanja. Po tom merilu makar, Holden svoj nije živeo naročito valjano. Kada su on i ostatak posade *Rosinantea* pristali da budu ispitani, pretpostavljao je da tema neće biti samo događaji oko napada Slobodne mornarice na Zemlju. Na kraju krajeva, bilo je tu još mnogo tema za razgovor. Glavni inženjer na stanici Tiho provaljen kao krtica Marka Inarosa, otmica i spasavanje Monike Stjuart, gubitak uzorka protomolekula, napad u kojem Fred Džonson umalo nije ubijen. A to je bilo samo što se njega tiče. Naomi i Aleks, pa čak i Ejmos, imali bi kamaru svojih doživljaja da opišu.

Nije očekivao da se ispitivanje raširi odatle kao gas i ispuni sav raspoloživ prostor. Sad već nedeljama, njegovi su dani bili ispunjeni razgovorima u trajanju od dvanaest do šesnaest sati o svemu i svačemu u njegovom životu. O imenima i prošlosti svih osmoro njegovih roditelja. O njegovim školskim ocenama. Prekinutoj mornaričkoj karijeri. O tome šta zna o Naomi, o Aleksu, o Fredu Džonsonu. O njegovom odnosu sa ASP-om, sa Dmitrijem Hevlokom, sa detektivom Milerom. Čak ni posle višesatnog razmatranja, nije bio siguran u to poslednje. Dok je

sedeo u sobičku preko puta islednika iz UN, Holden se trudio koliko god je mogao da rasklopi svoj život do tog trenutka i položi ga tako rasklopljenog pred njih.

Taj proces ga je razdraživao. Pitanja su kružila unazad i skakala unaokolo, kao da oni pokušavaju da ga uhvate u laži. Zalazili su u čudne male ćorsokake – Kako su se zvali ljudi sa kojima je služio u mornarici? Šta je znao o svakome od njih? – i zadržavala se tamo mnogo duže nego što se činilo opravdanim. Njegova glavna dva ispitivača bili su visoka žena svetle puti sa dugim i ozbiljnim licem, po imenu Markov, te nizak bucmast muškarac po imenu Glendining, čije su kosa i koža bile iste smeđe boje. Na smenu su ga pritiskali i gradili međusobni odnos poverenja, suptilno ga prekidali da vide hoće li se naljutiti i šta će reći kad do toga dođe, da bi se onda prema njemu ophodili sa gotovo neprijatnom privrženošću.

Donosili su mu mlitave masne sendviče za jelo ili sveže pecivo sa možda najboljom kafom koju je ikada okusio. Smanjivali su osvetljenje bezmalo do tame ili ga pojačavali tako da bude gotovo zaslepljujuće. Šetali su lunarnim poskocima i povlačenjem nogu kroz hodnike sa dokova ili boravili u pretrpanoj čeličnoj kutiji od sobe. Holden je osećao da njegovu ličnu prošlost stružu u suhu pulpu poput limete u zaista jeftinoj kafani. Da je u njegovoj suvoj drenovini ostala makar i kap soka, oni bi je nekako iscedili. Bilo je lako zaboraviti da su mu to saveznici, da je pristao na ovo. Više puta, bio je sklupčan na svom ležaju posle dugog dana, lebdeo na ivici sna, da bi ustanovio kako mu um sanjari o planovima za oslobađanje broda iz zatočeništva i bekstvo.

Nije od pomoći bilo ni to što je, na tamnom nebu iznad njih, Zemlja umirala centimetar po centimetar. Preostali kanali s vestima bili su mahom preseljeni na stanice Lagranža i Lunu, ali nekoliko ih je još funkcionisalo dole, na površini planete. Između seansi isleđivanja i sna, Holden nije imao mnogo vremena da ih gleda, ali i ono malo što je čuo bilo je dovoljno.

Prenapregnutu infrastruktura, trauma ekosistema, hemijske promene u okeanu i atmosferi. Na pretrpanoj Zemlji bilo je trideset milijardi ljudi, zavisnih od ogromne mreže mašina koje su ih hranile i pojile, pomagale da se ne udave u sopstvenom otpadu. Trećina njih, po pesimističnijim procenama, već je umrla. Holden je video nekoliko sekundi izveštaja o tome kako se prebrojavanje mrtvih u Zapadnoj Evropi obavlja procenom atmosferskih promena. Količina metana i kadaverina u vazduhu omogućavala im je da nagađaju koliko ljudi truli na ulicama uništenih gradova. Takve su bile razmere katastrofe.

Osećao je grižu savesti kada je isključio snimak. Mogao je makar da posmatra. Da bude tamo dok propada ekosfera koja je iznedrila njega i njegovu porodicu, kao i sve ostale do pre samo nekoliko generacija. Zemlja je zaslužila da ima svedoke. Ali on je bio umoran, i uplašen. Čak i pošto je isključio snimak, nije bio u stanju da zaspi.

Nisu sve vesti bile loše. Majka Eliza je uspela da mu doturi poruku kako je farma u Montani, premda veoma oštećena, dokazala da je dovoljno samostalna da održi njegove roditelje u životu. Bilo je čak i dovoljno viškova da mogu da pomognu u pružanju pomoći u Bozmenu. A dok su se blatni oblaci peska i pepela spuštali da zatruju okeane, sve brojnije spasilačke letelice bile su u stanju da se spuste niz gravitacioni bunar i vrate pune izbeglica.

Ipak, pritisak je počeo da se oseća u fizičkim kapacitetima baze Luna. Uređaji za recikliranje vazduha naprezali su se do krajnjih granica, tako da je svaki Holdenov udisaj u dvoranama i hodnicima stanice izgledao kao da je upravo izašao iz tuđih usta. Poljski ležajevi i šatori za privatnost ispunili su prehrambene oblasti i javna mesta. Posada *Rosinantea* napustila je svoje odaje u stanici i vratila se na brod kako bi oslobodila mesta. Takođe i kako bi živela u sopstvenom mehuru čistog vazduha i dobro filtrirane vode. Bilo je malo neiskreno pretvarati se da je

ta selidba bila motivisana altruizmom. Brod je bio tih, prazan i poznat. Jedino što je Holdena ometalo da se ne oseća savršeno prijatno bila je tišina ugašenog reaktora i avetno prisustvo Klarise Mao.

„Zašto ti ona toliko smeta?“, upitala ga je Naomi. Bili su u svojoj zajedničkoj kabini, i za ležaj ih je držala mala Mesečeva gravitacija kao i njihova iscrpljenost.

„Pobila je masu ljudi“, rekao je Holden, nesposoban da jasno razmišlja zbog sanjivosti. „Zar to nije dovoljno? Čini se da bi to trebalo da bude dovoljno.“

Svetlost u kabini bila je slaba. Ležaj za ubrzanja svijao se kao klevka oko njihovih spojenih tela. Osećao je Naomin dah na svom boku, poznat, topao i ohrabrujući. Glas joj je bio jednako nejasan i tih kao i njegov. Oboje su bili gotovo neumorni da spavaju. „To je bila neka druga ona.“

„Izgleda da su svi sigurni u to. Ne znam kako smo do toga došli.“

„Pa, mislim da Aleks još nije siguran što se nje tiče.“

„Ali Ejmos jeste. I ti si.“

Ona se oglasi grlenim stenjanjem. Oči su joj bile zatvorene. Čak i u pomrčini, on je video dublju tamu njenih kapaka. Pomislio je načas da je uspela da zaspi, ali onda je progovorila. „Moram da verujem kako ona može da se promeni. Kako ljudi to mogu.“

„Ti nisi bila kao ona“, reče Holden. „Čak i kada... čak i kada su ljudi ginuli, nisi bila kao ona. Ti nisi hladnokrvni ubica.“

„Ejmos jeste.“

„Tačno. Ali Ejmos je Ejmos. To je u mojoj glavi drugačije.“

„Zbog?“

„Zbog toga što je on Ejmos. On ti je kao pitbul. Znaš da može da te zakolje, ali lojalan ti je do kraja i samo želiš da ga grliš.“ Ona se polako osmehnu. Umela je to. Povlačenje mišića na njenom licu, i Holdena bi ispunila nada, toplina i čak neka